

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมิให้การปฏิบัติงานซึ่งซ้อนทับกันระหว่างส่วนราชการของกระทรวง และจำเป็นต้องจัดระบบบริหารราชการในระดับต่าง ๆ ของกระทรวงให้มีเอกภาพสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนดได้ ประกอบกับสมควรมีการกำหนดขอบข่ายของอำนาจหน้าที่และการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติราชการของราชการ ซึ่งปฏิบัติในแต่ละระดับให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงเป็นเหตุให้เกิดการหลอมรวมส่วนราชการที่เป็นกรมและเทียบเท่ากรม ของกระทรวงศึกษาธิการเดิม ที่มีภาระหน้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษา จัดระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา ในมาตรา 33 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา เพื่อรองรับงานตามภารกิจของแต่ละส่วนราชการเดิม เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาอย่างเต็มระบบ แต่ปัญหาโครงสร้างการบริหารงานที่มีสายการบังคับบัญชามากขึ้น และกระบวนการบริหารที่รวมอำนาจ การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลาง ถึงแม้จะมีการแบ่งอำนาจความรับผิดชอบให้แก่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น แต่การจัดการศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ก็ยังอยู่ภายใต้การควบคุมด้วยระบบระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สั่งตรงมาจากส่วนกลาง ทำให้รูปแบบการจัดการศึกษามีลักษณะเป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และความต้องการของชุมชน โดย วิชัย ตันศิริ (2542, หน้า 122) ได้กล่าวถึงอุปสรรคในการจัดการศึกษาว่า เกิดจากแนวคิดในการบริหารจัดการที่เป็นระบบรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลางทำให้การจัดการบริหารการศึกษาขาดประสิทธิภาพ และวิทยากร เชียงกูล (2542, หน้า 146) ยังได้กล่าวอีกว่า จากการที่สังคมไทยเป็นสังคมที่มีโครงสร้างทางการเมืองการบริหารเป็นแบบรวมอำนาจ และไม่มีระบบการบริหารจัดการแบบประชาธิปไตยที่มีส่วนร่วม ผู้ปฏิบัติงานจึงไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่กล้าคิด ไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากนโยบายที่ส่งลงมาจากข้างบน หรือแนวปฏิบัติ

เดิม ๆ ที่ทำกันมาช้านาน รวมทั้งเมื่อได้รับโอกาสให้ฝึกฝนให้มีความรับผิดชอบตัดสินใจชี้ขาดความรู้และทักษะในการพัฒนางาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งได้นำไปสู่การปฏิรูประบบราชการ และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรหนึ่งที่จะต้องปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นแนวคิดในการจัดการศึกษาจึงเปลี่ยนแปลงไปจากแนวคิดเดิม ซึ่ง วิชัย ต้นศิริ (2542) กล่าวว่าไว้สรุปความได้ว่าหลักสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาในสร้างแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา คือ การที่จะสร้างเงื่อนไข อย่างไรให้สถานศึกษา ในฐานะผู้ผลิตกำลังคน สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้รวดเร็วทันการณ์ โดยการกระจายอำนาจ หน้าที่การวางแผนไปสู่ระดับล่างเพื่อจัดให้คนทั้งชาติมีบทบาทสำคัญในการบริหารการศึกษา และจะเป็นการสร้างศักยภาพการบริหารจัดการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้สูงขึ้น

จากแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว ก่อให้เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาคือ ผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงต้องมีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ใหม่ โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง (ชัยวัฒน์ วรรณพงษ์, 2541, หน้า 8) แต่สำหรับการปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษานั้น จำเป็นจะต้องมีพระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อจัดระบบการจัดการศึกษาใหม่ โดยรัฐได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คือรัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นกลไกสำคัญสำหรับการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สังคมโลก และเมื่อพิจารณาในแง่ระบบ สิ่งที่ต้องพิจารณาควบคู่กันไปในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา 2)ระบบของการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา และเพื่อให้การดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษابรรลุเป้าหมายรัฐบาลจึงได้ออกกฎหมาย โดยตราเป็นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดระบบโครงสร้างและการจัดการศึกษา ซึ่งได้หลอมรวมหน่วยงานทางการศึกษาคือทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานเดียวกัน คือกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีโครงสร้างใหม่เป็นระดับกระทรวง และระดับ

เขตพื้นที่การศึกษา

ระดับกระทรวง ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน และส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกระจายอำนาจ ไปสู่ระดับสถานศึกษา ภายใต้การดูแลส่งเสริมสนับสนุนของเขตพื้นที่การศึกษา ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องพัฒนางาน ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ ตามมาตรา 34 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2546

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ นำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้อย่างถูกต้องทิศทางและเป็นประโยชน์ ในด้านการบริหารงานและในทางปฏิบัติ ทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ 1) กลุ่มอำนาจการ 2) กลุ่มบริหารงาน บุคคล 3) กลุ่มนโยบายและแผน 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 5) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน 6) กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 7) หน่วยตรวจสอบภายใน ให้มีความสามารถ และดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ ปัญหาจากเอกสารรายงานการประเมินตนเอง ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2551 (2551, หน้า 12) จากรายงานการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ 2551 (2551, หน้า 25)

จากรายงานการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ 2551 (2551, หน้า 1 - 2) จากการสังเกตการปฏิบัติราชการของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2 และการวิเคราะห์ปัญหาจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2 จำนวน 17 คน ผลการค้นคว้าและวิจัยดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดประโยชน์อย่างย้งต่อหน่วยงานระดับนโยบาย สถานศึกษา ส่งเสริมประชาชน เยาวชนให้มีความรู้ มีคุณภาพ มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของระดับประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความมุ่งหมายในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

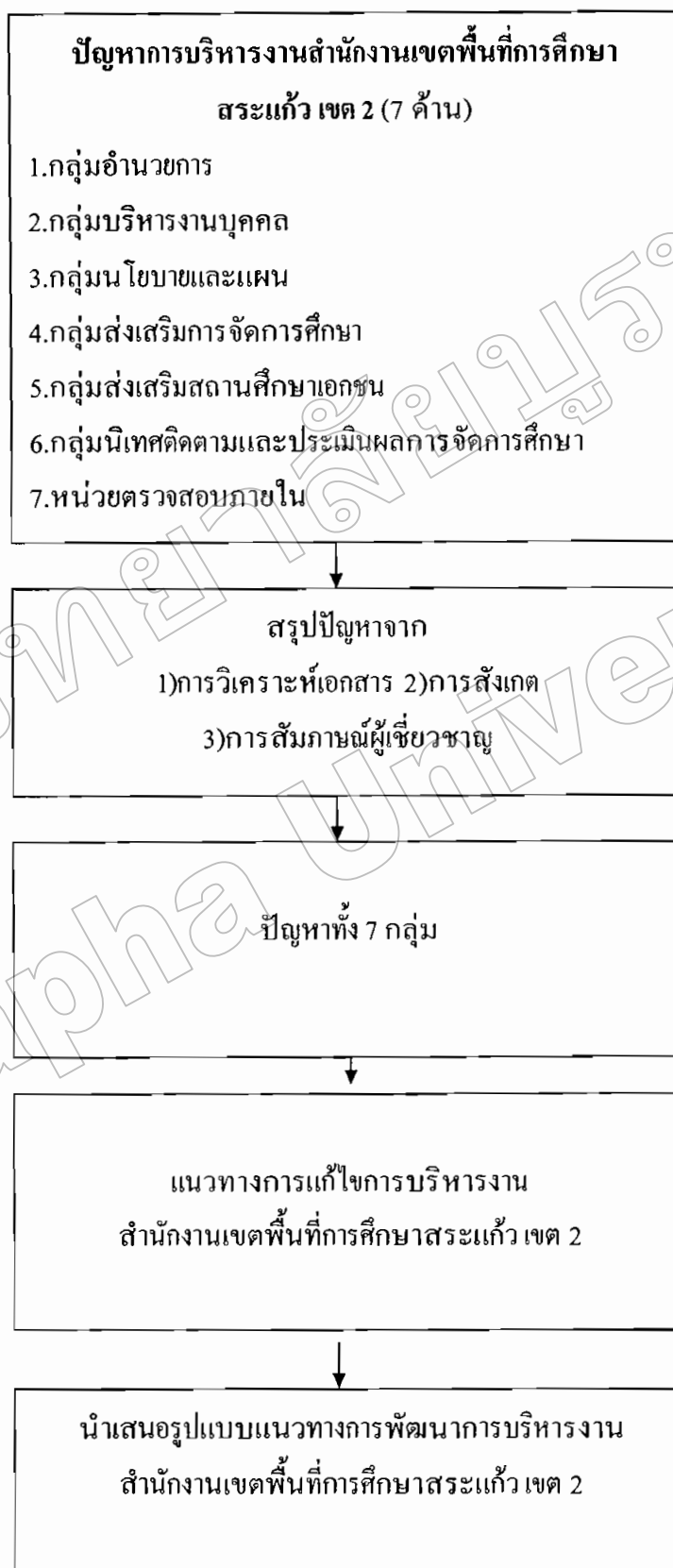
1. การวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2 ดังนี้
 - 1.1 เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2 ในการวางแผนปรับปรุงการบริหารและพัฒนางานทั้ง 7 ด้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 - 1.2 เป็นประโยชน์ในการสนับสนุนและส่งเสริมการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาอย่างเหมาะสม
2. การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่งานหน่วยงานในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

คำถามในการวิจัย

1. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดตามความเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรอื่นทางการศึกษาตามมาตรา 38 ค (2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงั่ว เขต 2 มีแนวทางการพัฒนางานอย่างไร

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ยึดกรอบแนวคิดการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามโครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของกระทรวง ศึกษาธิการ กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 7 ด้าน คือ กลุ่มอำนาจการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และหน่วยตรวจสอบภายใน โดยประเมินวิเคราะห์ปัญหาจากเอกสารการประเมินผลการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากการสังเกตการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเน้นการเข้าถึงข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ปัญหาหาแนวทางแก้ไขปัญหาและใช้เป็นข้อมูลในการบริหารและพัฒนางานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. มุ่งศึกษาแนวทางการแก้ไขและเสนอการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ใน 7 ด้าน ดังนี้

- 1.1 กลุ่มอำนาจการ
- 1.2 กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 1.3 กลุ่มนโยบายและแผน
- 1.4 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 1.5 กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
- 1.6 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- 1.7 หน่วยตรวจสอบภายใน

2. วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ วิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูล ดังนี้

2.1 สภาพบริบท การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยศึกษาตามโครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

2.2 ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้

- 2.2.1 การวิเคราะห์เอกสารงานทั้ง 7 ด้าน
- 2.2.2 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้าหน่วย
- 2.2.3 สังเกตการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค (2) โดยใช้เวลาในการศึกษาเป็นเวลา 1 เดือน

2.3 สรุปแนวทางการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงาน ตาม 2.1 โดยใช้เวลาในการดำเนินการเป็นเวลา 1 สัปดาห์

2.4 สังเคราะห์การพัฒนารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เวลาในการดำเนินการเป็นเวลา 1 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย

ได้มาจากการสังเกต สัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร จากรายงานการประเมินตนเองตามคำรับรอง การปฏิบัติราชการ จากรายงานการตรวจสอบภายใน จากการบันทึกการประชุม รายงานต่าง ๆ ใน 7 ด้าน ดังนี้

1.1 กลุ่มอำนวยการ หมายถึง งานอำนวยการ จัดระบบบริหารองค์กร การประสานงานให้บริหารและสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานให้กลุ่มงานต่าง ๆ

1.2 กลุ่มบริหารงานบุคคล หมายถึง การส่งเสริมพัฒนาการสร้างขวัญกำลังใจ แรงจูงใจ และส่งเสริมวินัยข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษา

1.3 กลุ่มนโยบายและแผน หมายถึง งานส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

1.4 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา หมายถึง งานสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ช่วยเหลือผู้เรียนปกติ เด็กด้อยโอกาส พิการ และมีความสามารถพิเศษ และส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันจัดการศึกษา

1.5 กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน หมายถึง งานกำกับดูแล ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

1.6 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา หมายถึง งานนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

1.7 หน่วยตรวจสอบภายใน หมายถึง งานตรวจสอบการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับ ผลผลิต เป้าหมายที่กำหนดไว้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ความเสี่ยง ตลอดจนการเร่งรัด การดำเนินงาน และขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน

2. สาเหตุของปัญหาการพัฒนางานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง การที่ไม่สามารถพัฒนางานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรู้เป้าหมายตามกรอบงาน ทั้ง 7 ด้าน

3. แนวทางการแก้ไขการพัฒนางานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง แนวทางการแก้ไขปัญหางานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน คือ 1)กลุ่มอำนวยการ 2)กลุ่มบริหารงานบุคคล 3) กลุ่มนโยบายและแผน 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 5) กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน 6) กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 7) หน่วยตรวจสอบภายใน

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดขึ้นตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐานแต่งตั้ง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่งตั้ง ซึ่งมีบทบาทในการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของกลุ่มงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7. ผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มหรือหน่วย หมายถึง บุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของกลุ่มงาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

8. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

9. บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค (2) หมายถึง ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ตามที่ ก.ค.ศ.กำหนดตำแหน่ง